

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 2024/68

Sak: **10**

Møte: 22. februar 2024

Nygårdshøyden sør

Realfagskraft på en moderne campus

Innovasjonsknutepunkt som kobler samfunn, næringsliv, studenter og forskningsmiljøer

Bakgrunn

[Sak 10/21 – Nygårdshøyden Sør - visjon](#)

[Sak 19/22 – Nygårdshøyden Sør](#)

Oppstart forprosjekt rapport (OFP)

Oppdragsbrevet fra Kunnskapsdepartementet 8. mai 2023 ga UiB mandat til å arbeide videre med planene for rehabilitering av hhv Fysikk- og Realfagbygget i henhold til statens prosjektmodell. Arbeidet ledes av Statsbygg, som sammen med UiB skal utarbeide en *Oppstart forprosjekt rapport* (OFP). OFPen skal så gjennom ekstern kvalitetssikring og vil deretter være regjeringens beslutningsunderlag for bevilgning av midler til forprosjekt.

Problembeskrivelse og behovsanalyse – innhold

1. Oppdraget og gjennomføring av utredningen
2. Hva er problemet?
3. Hva er behovet?
4. Rom- og funksjonsprogram og brukerutstyr
5. Hva vil vi oppnå?
6. Rammebetingelser
7. Mulighetsstudie
8. Alternativanalyse
9. Andre beslutningsrelevante forhold
10. Samlet anbefaling
11. Gjennomføringsstrategi
12. Prosjektstyringsbasis
13. Føringer for neste fase

Samfunns mål og effektmål

Visjonen for Nygårdshøyden sør sammen med fakultets strategi er basis for målene i arealutviklingsprosjektet. I OFP-en er dette samfunns mål og effektmål. Effektmålene er sentrale når ulike bygg-alternativ skal vurderes opp mot hverandre, ved gjennomgang i samfunnsøkonomisk analyse som skal lede til anbefaling av alternativ i OFP-rapporten.

Samfunns mål

UiB skal ha en bærekraftig og fleksibel infrastruktur som gir gode vilkår for å være en attraktiv utdannings- og forskningsinstitusjon på fremragende internasjonalt nivå innen realfag og teknologi, og en sentral kunnskapsleverandør for samfunns- og næringsutvikling og grønn omstilling.

Effektmål

Bygg og fysisk infrastruktur for realfagene ved UiB skal fremme:

- E1) Forskning av høy internasjonal kvalitet og utdanning av attraktive kandidater
- E2) Høy utdanningskvalitet og godt læringsmiljø
- E3) Styrket samarbeid mellom fagmiljø, med samfunns- og næringsliv og åpenhet mot samfunnet
- E4) God forvaltning, utvikling og formidling av vitenskapelige samlinger
- E5) Lavt klima- og miljøfotavtrykk

Mulighetsstudie

I den pågående mulighetsstudien gjennomgås nå ulike alternativer for å sikre at målet om at UiB skal ha en bærekraftig og fleksibel infrastruktur, kan oppfylles. Følgende alternativer er med i de innledende vurderingene, hvorav K0 og K2 sannsynligvis ikke vil tas med videre:

- K0) 0-alternativet (*ingen tiltak*)
- K1) Referansealternativet (*minimumsløsning med oppgradering av teknisk infrastruktur*)
- K2) TEK 17-rehabilitering med minimal endring av planløsning (*oppgradering av teknisk infrastruktur med begrenset endring av planløsning*)
- K3) Full rehabilitering med endring av planløsning
- K4) Full rehabilitering med endring av planløsninger + nytt areal for UiB
- K5) Full rehabilitering med endring av planløsninger + nytt areal for UiB + arealer for eksterne samarbeidspartnere

Utstyrsprosjektet

Fagmiljøene bidro i forbindelse med utarbeidelse av Rom- og funksjonsprogrammet med detaljerte oversikter over kritisk forskningsutstyr. Disse oversiktene gjennomgår nå kvalitetssikring av utstyrslistene for eksperimentelle forskningsareal med mål om å utarbeide en overordnet kalkyle for utstyr og bygginfrastruktur, inkludert alt utstyr som er nødvendig for å opprettholde driften i midlertidige lokaler.

Listene fagmiljøene utarbeidet for utstyr i de eksperimentelle areal blir brukt direkte, mens andre areal (arbeidsareal, undervisningsareal og fellesareal) kalkuleres basert på erfaringstall.

Innledningsvis er det satt følgende mål for ombruksgrad:

- 30 % på eksperimentelt utstyr
- 30 % på annet arbeidsareal
- 30 % på midlertidighet

Midlertidigheter

Å rehabilitere byggene samtidig som kontinuerlig drift av forskning og utdanning sikres, er en enorm utfordring. Å finne gode løsninger for ansatte og studenter er helt avgjørende for å kunne være trygg på at prosjektet skal kunne gjennomføres. Denne type rehabilitering er unik, og det legges nå ned et stort arbeid for å finne midlertidige løsninger som kan fungere så godt som overhodet mulig for våre fagmiljø.

Det arbeides med løsninger for midlertidighet i alle de ulike alternativene i mulighetsstudien, det vil si løsninger med og uten nytt bygg i Allégaten 64. Foreløpige analyser viser at uten nybygget i Allégaten 64 vil dette bli svært utfordrende og kostnadskrevenende, noe som kan være med på å underbygge behovet for Allégaten 64.

Rom- og funksjonsplanen som ble utarbeidet i 2022 danner et godt utgangspunkt i arbeidet med midlertidige rokadeler, men skissene derfra er ikke å regne som endelige. De endelige rokadeler vil bli valgt i forprosjektfasen, hvor all detaljplanlegging skal gjøres.

Fremdriftsplan

Statsbygg utarbeider skisser til fremdriftsplan for prosjektet, hvor alle stadier som følger av statens prosjektmodell for store byggeprosjekter er regnet inn. Estimat for ferdigstilling vil variere etter hvilket alternativ som blir anbefalt, men samlet rehabiliteringsperiode estimeres å bli 8 - 10 år fra bevilgning foreligger.

Risikokartet 2024-2025

At Fysikkbygget og Realfagbygget er langt på overtid når det gjelder teknisk levealder og behov for omfattende rehabilitering, utgjør en svært høy risiko for UiBs muligheter til å fortsatt kunne drive eksperimentell forskning og utdanning i bredden av realfag og teknologi. Helt eller delvis nedstengte bygg vil få dramatiske konsekvenser for fakultetets samlede virksomhet; faglig, økonomisk, og for å rekruttere og beholde studenter og ansatte.

I risikokartet beskrives eksterne og interne risikoer, hvorav det helt avgjørende tidsaspektet er beskrevet i punktet

- *Fullføring av rehabiliteringsprosjektene før utdatert bygginfrastruktur vil gjøre det umulig å drive eksperimentell forskning i Fysikk- og Realfagbygget*

Risikoreducerende tiltak må derfor ha svært høy oppmerksomhet fremover:

- Bidra med alle nødvendige ressurser for å få utarbeidet en ambisiøs, fremtidsrettet og gjennomarbeidet rapport for oppstart forprosjekt (OFP), som skal sikre snarlig finansiering av arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden sør
- Opprettholde tung lederforankring og medvirkning i alle faser av NGHS
- Sikre god brukervedvirkning og mobilisere alle nødvendige interne ressurser i arbeidet for å få realisert rehabilitering av Realfagbygget, Fysikkbygget og et nytt bygg i Allégaten 64
- Engasjere studentene og samarbeide godt med studentorganisasjonene
- Arbeide systematisk med utvikling av nye læringsformer, styrke fakultetets næringslivssamarbeid om forskning og innovasjon og konkrete planer for visjonen om et «Universitet uten vegger»
- Sikre et godt arbeidsmiljø i fasen frem til prosjektet er gjennomført
- Drive et systematisk kommunikasjonsarbeid eksternt og internt

Status Allégaten 64

Dialogen med departementene om klarsignal til realisering av nybygget i Allégaten 64 pågår fortsatt, men avklaring om veien videre er dessverre ikke kommet. Universitetsledelsen er i løpende dialog med hhv Finans- og Kunnskapsdepartementet.

08.02.2024/Kristine Breivik

Gunn Mangerud
Dekan